

Priešmokyklinis ugdymas - tai visuotinis vienerių metų trukmės ugdymas, skirtas vaikams nuo 5 metų padėti subręsti mokyklai. Priešmokyklinio ugdymo tikslas yra padėti vaikui įgyti kasdieniam gyvenimui bei sėkmingam ugdymuisi mokykloje būtinų žinių bei įgūdžių.

Priešmokyklinio ugdymo turinys yra suderintas su ikimokyklinio ir pirmos klasės ugdymo turiniu, siekiant, kad vaikas palaipsniui pereitų nuo ugdymosi šeimoje ar ikimokyklinėje grupėje, o vėliau mokykloje. Programoje atsižvelgta į 5-6/7 metų vaiko psichologines galimybes, jo pažinimo ir raiškos būdus bei stilių, bendravimą, elgesį bei emocijas.

Ikimokyklinėje įstaigoje vaikų ugdymas vyksta žaidžiant, bendraujant pedagogui ir vaikui, sudarant palankias ugdymui sąlygas bei keičiant ugdomasias priemones. Tokiu būdu yra skatinamas vaikų aktyvumas, kūrybiškumas, gebėjimas pačiam tyrinėti pasaulį, ieškoti savo vietos jame. Žaisdamas vaikas vartoja sutartinius garsus, žodžius, ženklus, simbolius. Juk gebėjimas atsieti reikšmę nuo realaus daikto yra žingsnis link raidės, skaitmens simbolinės prasmės perpratimo. Vaikai žaisdami lengviau perpranta naujas bendravimo situacijas, norą pritapti prie kitų, pelnyti pripažinimą.

Visapusišką vaiko sėkmę lemia ir geranoriškas šeimos ir pedagogo bendradarbiavimas. Jie turėtų tapti vaiko ugdymo partneriais, draugais. Bendradarbiavimo sėkmė priklausys nuo to kokiomis taisyklėmis vadovausis tiek šeima, tiek pedagogas. Ikimokyklinėse grupėse pedagogas turi ne tik lavinti vaiko sugebėjimus, bet ir skatinti įsijungti kitus šeimos narius į aktyvų grupės dalyvavimą, nuolat tartis dėl tikslų ir lūkesčių, leisti šeimą pačiai nuspręsti koku būdu ji galėtų dalyvauti grupės gyvenime. Ir jokių būdu nepamiršti, jog pagrindinis bendradarbiavimo ypatumas – pasitikėjimas vieni kitais.

REKOMENDACIJOS

Socialinė kompetencija

Santykis su savimi (savivoka ir saviugda)

Su vaiku reikia kalbėtis apie jausmus, poreikius, interesus, pomėgius. Ką vaikas gali, moka, sugeba? Ką veiks mokykloje? Apie tai, koks elgesys yra tinkamas, o koks – netinkamas?

Apie susikaupimą, savarankiškumą ir atsakingumą. Apie tai, kad kiekvieną pradėtą darbą privalo baigti.

Santykiai su bendraamžiais

Su vaiku reikia kalbėtis apie tai, kad esame panašūs ir skirtingi. Kaip būti draugu. Mokinti bendrauti ir bendradarbiauti, gražiai sutarti. Kad galima mokintis vieni iš kitų.

Santykiai su suaugusiais (šeimos nariais, globėjais, pedagogais)

Su vaiku reikia kalbėtis apie jo šeimą, grupę, jį supančius suaugusiuosius – jų darbus ir rūpesčius. Ko reikia, kad šeimoje būtų gera? Apie šeimos, grupės tradicijas, šventes, įvykius.

Santykis su aplinka (gamtinė, sociokultūrinė)

Su vaiku reikia kalbėtis apie vaiko namus, kiemą, kaimynus. Vietos, kuriose žaidžia, ilsisi. Skatinti rūpintis, kad jo aplinka būtų švari, tvarkinga, graži. Mylėti savo gimtinę, Tėvynę; didžiuotis esąs lietuvis.

Sveikatos kompetencija

Sveikatos ir sveikos gyvensenos samprata.

Su vaiku reikia kalbėtis apie tai, kas padeda būti stipriam ir sveikam? Kaip jaučiasi, kai esą sveikas?

Fizinė sveikata

Fizinis aktyvumas.

Su vaiku reikia kalbėtis apie judrūs žaidimus. Apie tai, kaip ir kur gali judėti kiekvieną dieną? Kaip reikia taisyklingai stovėti, sėdėti, judėti? Kodėl žaidžiant, aktyviai judant reikia būti atsargiam, saugiai elgtis?

Sveika mityba.

Su vaiku reikia kalbėtis apie tai, kodėl reikia valgyti? Apie naudingus ir nenaudingus maisto produktus ir gėrimus. Kaip dera valgyti? Kodėl reikia gerti vandenį, valgyti įvairų maistą ir t.t.?

Veikla ir poilsis.

Su vaiku reikia kalbėtis apie tai, kodėl yra būtinas miegas ir poilsis? Kodėl reikia riboti laiką, praleidžiamą prie kompiuterio ir televizoriaus? Kodėl reikia saugoti akis ir ausis? Kodėl pasijutęs blogai reikia kreiptis pagalbos?

Asmens ir aplinkos švara.

Su vaiku reikia kalbėtis apie tai, kodėl reikia būti švariam ir tvarkingam? Kodėl svarbu apsirengti ir apsiauti pagal orą? Kodėl gera būti ir žaisti tvarkingoje aplinkoje?

Psichikos sveikata.

Su vaiku reikia kalbėtis apie tai, kokios jo savybės jam patinka? Visos emocijos yra svarbios ir reikalingos (džiaugsmas, pyktis, baimė, liūdesys ir t.t.). Kaip galima suteikti džiaugsmo sau ir kitiems? Koks elgesys yra geras, draugiškas?

Socialinė sveikata.

Su vaiku reikia kalbėtis apie tai, kaip galima susidraugauti ir palaikyti draugystę? Kuo panašūs ir kuo skiriasi berniukai ir mergaitės? Kodėl negalima muštis, pravardžiuotis, tyčiotis? Kodėl reikia būti budriam ir atsargiam bendraujant su nepažįstamaisiais? Kodėl reikia atsargiai elgtis su nežinomais daiktais ir medžiagomis? Kaip dera elgtis gatvėje, kelyje? Kodėl reikia nebijoti kreiptis pagalbos iš tikus nelaimėi?

Pažinimo kompetencija

Domėjimasis, smalsumas.

Su vaiku reikia kalbėtis aplinką, kurioje gyvena – žmonės, jų darbai, kūryba. Apie tai, kaip pažinti, saugoti ir puoselėti gamtą. Apie tai, kaip rūpintis mažaisiais augintiniais. Skatinti tyrinėti gamtos reiškinius ir supančius daiktus. Kuo daugiau kartu su vaiku vykti į išvykas, ekskursijas, virtualias keliones - tai būdas pažinti žmogaus kūrybos vaisius.

Tyrinėjimas, informacijos rinkimas.

Su vaiku reikia kalbėtis apie tai, kaip pažinti pasaulį visais savo jutimais, protu, vaizduote. Geriausia aplinką pažinti stebint, tyrinėjant, bandant ir atrandant pačiam. Skatinti naudotis įvairiais įrankiais ir prietaisais.

Informacijos apdorojimas: jutimai, mąstymas, vaizduotė.

Kartu su vaiku pažinti aplinką tyrinėti spalvas, formas, daiktus, jų padėtį erdvėje. Skaičiuoti, matuoti, lyginti, gretinti, grupuoti, klasifikuoti daiktus. Apibendrinti informaciją, daryti išvadas. Skatinti vaiką vaizduoti, fantazuoti – dar vienas būdas pažinti pasaulį. Stebėti, kaip keičiasi jo aplinka, ieškoti pokyčių priežasčių. Skatinti pačiam modeliuoti, konstruoti, kurti.

Refleksija, interpretacija, kūrybiškas taikymas.

Kartu su vaiku prisiminti ir apmąstyti tai, ką patyrėte, pamatėte, supratote. Saugoti gamtą, taupyti gamtos išteklius.

Komunikavimo kompetencija

Klausymas ir kalbėjimas

Su vaiku reikia kalbėtis apie mintis, jausmus, nuotaikas, įspūdžius. Skatinti vaiką kalbėti drąsiai ir įvairiai: pasakoti, apibūdinti, svarstyti, diskutuoti, aiškinti, informuoti. Skatinti kalbėti taisyklingai – aiškiai. Kartu su vaiku aiškintis apie žodžių reikšmes. Skatinti suprasti kalbėtoją, ne tik jį girdėti, bet ir matyti jo veido išraišką; atsakyti į pašnekovo klausimus. Kalbėti mandagiai. Didžiuotis savo kalba ir tarme.

Skaitymo ir rašymo pradmenys.

Skatinti vaiko smalsumą ir kūrybiškumą, savo išgyvenimus, patirtį, mintis reikšti piešiniais, ženklais, raidėmis, judesiais; žaidžiant ir improvizuojant. Kalbėtis su vaiku apie tai, kodėl reikia mokėti skaityti ir rašyti. Žinoti, kuo skiriasi raidės, garsai, ženklai. Skatinti vaiką bandyti skaityti, rašyti. Jausti poreikį skaityti, domėtis knygomis, mėgti jas vartyti, skaitomų klausytis, gerbti knygas. Pasakoti ir deklamuoti.

Meninė kompetencija

Dailė ir kitos vaizduojamojo meno rūšys:

Kartu su vaiku pastebėti kiek daug gražių dalykų galima pamatyti aplinkui – kasdienėje aplinkoje, gamtoje, tautodailės, dailės kūriniuose, mano ir kitų kūryboje. Skirtingiems sumanymams naudoti skirtingas dailės ir kitų vaizduojamojo meno rūšių. Apmąstyti iš anksto, ką ir kaip kursite. Pradėję darbą, stengtis jį baigti.

Muzika.

Kartu su vaikų pasiklaudyti kiek daug garsų aplinkui: gamtoje, kasdienėje aplinkoje, muzikos kūriniuose. Kalbėtis apie tai, kuo skiriasi įvairūs garsai? Kaip galima girdėti tylą? Kuo ypatinga tyla? Kokius išgyvenimus sukelia muzika? Apie tai, kad kiekvienas muzikos instrumentas, žmogaus balsas skamba skirtingai. Muzikos instrumentus galime pasidaryti patiems. Muzikuoti drauge yra smagu.

Šokis.

Kartu su vaiku aptarti kas ir kaip juda (gamtoje, aplinkoje, žmonių gyvenime)? Ką galime pavaizduoti, išreikšti įvairiais judesiais, šokiu? Kaip pavaizduoti įvairių gyvūnų, pasakų veikėjų charakterius, gamtos reiškinius? Kaip galima judėti pagal muziką? Kokie yra pagrindiniai šokio judesiai? Kokie yra šeimoje mėgstamiausi šokiai, žaidimai, rateliai? Kaip dera elgtis šventėse, renginiuose, koncertuose

Vaidyba.

Kartu su vaiku pamėgdžioti, vaidinti tai, ką matote aplinkui – vaikus ir suaugusiuosius, gyvūnus, daiktus. Vaidindami galite kurti ir vaizduoti tai, kas yra arba ko iš tiesų nėra. Kodėl, kuriant spektaklį, reikia turėti gyvenimišką ar sugalvotą situaciją (siužetą), išivaizduoti situacijos aplinkybes (vietą, laiką, veiksmų seką), veikėjų ypatumus, numatyti jų poelgių priežastis ir pasekmes? Kokia situacija (siužetas) yra įdomi, patraukli, tinkanti vaidinti? Kam vaidinimui reikalinga muzika? Kokios yra teatro rūšys (lėlių, šešėlių, operos, baleto, pantomimos, cirko ir kt.)?